

KECSKEMÉTI LAPOK.

VEGYESTARTALMÚ HETILAP.

Előfizetési díj:

Egész évre 5 frt., félévre 2 frt. 50 kr.,
negyedévre 1 frt. 50 kr.

Az előfizetés az év folytán minden hónapban megkezdhető.

Megjelen hetenként egyszer,
VASÁRNAP.

Az előfizetési pénzek,
úgy a hirdetések is „Tóth László könyvnyom-
dájának” czimzandók.

Szerkesztő- és kiadó-hivatal:

BUDAI-NAGY-ÚTCZA 184. SZÁM.

E lap úgy szellemi, mint anyagi részét illető
minden küldemény a szerkesztő- és kiadó-
hivatalhoz intézendő.

Hirdetési díj:

3 hasábos petit sor egyszeri hirdetésnél 5 kr.,
többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknel ár-
leengedés adatik.

Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.

Kecskemét, 1879. június 5.

Most, midőn a székesfehérvári kiállításon a magyarországi termelők együttesen mutatják be az országnak s mondhatni a külföldnek is úgy a nyers termények előállításában, mint különösen az ipar-készítményekben tanúsított előhaladásukat s e téren elért eredményt: kétszeresen előtérbe nyomul azon kérdés, vajjon mely irányban válik szükségessé termelő képességünk fejlesztése és fokozása, hogy a külfölddel versenyképességünk mellett saját életképességünket s anyagi függetlenségünket is biztosítva láthassuk? A kiállításoknak ugyanis legyenek azok országos vagy világ-kiállítások, csak egyik feladata a valót a létezőt feltüntetni, a minden irányban haladásnak mintegy kézzel fogható jeleit adni; de tévedés és hiba lenne ezzel megelégedni, s elfogultság vagy öntúlbecsülésből a hiányokat és hátramaradást észre nem venni, mert ez irányban ép úgy célja és feladata a kiállításnak ama hiányokat is mintegy feltűnővé tenni, hogy azokon okulva s tapasztalást szerezve iparkodjunk azokon segíteni, az elmaradás okait lehetőleg elhárítani, s termelő képességünket a szükséges irányban fejleszteni.

Magyarország népességéről általában tudva van, hogy az túlnyomólag mezei iparral foglalkozik, s a nyers anyagok termelésében, valamint ezekkel üzött kereskedelmében fekszik anyagi jólétének, vagyonosodásának súlypontja. És itt saját túlbecsülésünk nélkül önérettel elmondhatjuk, hogy a nyers anyagok legnagyobb részét tekintve nemcsak teljesen függetlenek vagyunk a külföld irányában, hanem azokkal Magyarország határozottan activ kereskedést üz. Sajnos azonban, hogy iparunkról nem mondhatjuk legtávolabbról sem ugyanazt, de sőt be kell vallanunk, hogy épen iparunk hiánya, vagy legalább iparoságunk fejletlen volta az, mely egész kereskedelmi mérlegünket határozottan passivvá teszi, ez által bennünket a külföldtől függőségbe hoz, s anyagi gyarapodásunk, vagyonosodásunknak útját állja. S ez az mi bennünket a legkomolyabb gondolkodásra serkent, gyors cselekvésre és tette késztet.

Az idő és természeti viszonyok által különben is annyira befolyásolt mezei ipar, s az őstermelésnek különféle ágai még oly bő és áldásdús termékekkel s ezek értékével sem képesek ellensúlyozni azon veszteséget, mely zsenge iparunk, s ennek folytán a külföldi iparcikkek kénytelen bevásárlásából keletkezik. Életszükségleteinket mindenkor jó és olcsó eszközökkel igyekeznünk fedezni, s ha honi iparunk ilyeneket vagy egyáltalában, vagy kielégítő minőségben nem képes szolgáltatni, emberi gyarlóságunk folytán, de sokszor kénytelenségből is külföldi piacra megyünk s a külföldnek adozunk azzal, mit hazai iparoságunk fejlesztésére lehetne fordítanunk.

Hogy tisztelt olvasóinknak rövid átte-

kintésben is némi tájékozást nyujthassunk a mondottak valódiságát illetőleg, ide iktatunk néhány adatot Magyarország kereskedelmi mérlegéből, melyek a szomorú valót egész nagyságában tüntetik fel.

Magyarországnak Ausztriával és a külfölddel folytatott kereskedéséből a legkedvezőbb számítás mellett is évi átlagos 112 millió frnyi vesztesége van, — vagyis ennyivel ad ki többet külföldi árúczikkekért, mint a mennyit saját czikkeiért bevesz. Úgyde mi idézi elő e roppant veszteséget, holott, mint fentebb említettük, nyersterményeinek legnagyobb részével activ kereskedést üz? Erre csak egy felelet van, az, hogy iparcikkekre majd kétszer annyit költ, mint a mennyit nyers anyagokért bevesz. Hosszas volna mind elősorolni azon tételeket, melyek kiadási többletünket előidéznek, mégis főlemlitünk azok közül néhányat, hogy láttuk, mire vagyunk kénytelenek milliókkal adózni a külföldnek. Így az átlagos évi kiadás tesz: selyem-árúkra: 74 mil., rövid-árúkra: 57 mil., vasárúkra: 41 mil., gyapjúkelmékre: 27 mil., bőr árúkra: 21 mil., lenkészítményekre: 18 mil., cukorra: 14 mil., faárúkra: 8 millió forintot stb. — Ha csak az elősorolt iparcikkek értéke is itt az országban lenne elkölthető, tehát nem vándorolna külföldre, már a veszteség bőven ki lenne pótolva, pedig a hivatalos kimutatások szerint egész és fél gyártmányok — meg művészeti iparcikkekért átlag évenként 251 millió fital adunk ki többet, mint ugyanazokért beveszünk. Ha iparunk fejlettsége mindezeket nélkülözhetővé tenné, kereskedelmi mérlegünk, s ezzel együtt közvagyonosságunk is egészen más szint és alakot öltene.

Talán a felhozottak is kétségtelenné teszik, hogy anyagi jólétünk, vagyonosodásunk feltétele az ipar fokozatos fejlődése; ezt kell tehát első sorban is ápolnunk, s azon színvonalra emelni, melyen a mellett, hogy igényeinknek teljesen megfelelné, önmagában is nagyobb produktivitást eredményezne.

Hogy miként lenne ez elérhető, — hogy vámpolitikának, adórendszernek s megannyi fontos tényezőnek mily szerepe volna az országos iparügy előmozdítása körül, annak fejtegetésébe nem akarunk bocsátkozni. Csak helyi szempontból, saját tapasztalatunk nyomán teszünk néhány megjegyzést, melyet iparosaink, ha rossz néven nem vesznek, őszinte s jóakarató tanácsnak is vehetnek. Ezt pedig röviden abban foglalhatjuk össze, hogy iparos polgártársaink legyenek mindenek előtt értelmes és valódi iparosok.

Első tekintetben szükséges, hogy iparát, saját szakmáját tökéletesen értse, abban teljesen jártas legyen. Mig ezt el nem érve, készítményei nem versenyképesek, addig pártolás hiányáról s munka elégtelenségéről jogosan nem panaszkodhatik, — mert napjainkban sem hazafiságból, sem feleba-

rati szeretetből rosszabb portékát drágábbért nem vesz senki. Az e téreni önképzésnek tehát azon fokára kell törekedniök, melyen önérettel működve, mintegy jogosan számíthassanak a fogyasztó közönség pártfogására. Utóbbi tekintetben, hogy t. i. valódi iparosok legyenek, megkivántatik, hogy a szakértelem mellett teljesen iparának éljen, dolgozzék és szakmájával össze nem egyeztethető foglalkozásokkal idejét ne fecsérelje. Az élet még nálunk is azt bizonyítja, hogy a szorgalmas jóra való iparos mindenkor boldogul, de az ilyenek rendszerint tartózkodnak minden üzletüktől távol eső, azzal össze nem férő sőt káros mellék foglalkozásoktól. Gyakran hallunk panaszokat, hogy nincs munka, nincs elegendő kundsaft; ha pedig a közönséget kérdezzük meg, az a felelet, hogy drága pénzért alig kapunk iparost, s ki nem elégítő munkát, — nagyon kevés becslésre méltó kivétellel.

Ezen segíteni s gyökeresen javítani első sorban is iparosainktól függ, s ezért üdvözljük a fehérvári kiállítást is, mint az ipar terén úttörő és útmutató társadalmi nagyjelentőségű mozzanatot. Az ott egybegyűlt anyag szolgáljon bő tanulsággul iparosainknak is, hogy lássák, miben vannak még hátra, s mire kell törekedniök. Ha ez úton haladva igyekeznek önmagukat tökélyesbíteni, akkor ne féljenek. Magyarország fogyasztó közönsége édes örömet és sokkal szívesebben fog nekik adózni, mint a külföld iparának; s üdvözölni fogja a napot, melyen a hazai ipar a külfölddel szemben teljesen emancipálva lesz. Hogy pedig úgy lesz, az derék iparos honfitársainkban vetett erős hitünk; — s hogy valóban így legyen, az ő és édes hazánk érdekében táplált leghőbb ohajtásunk!

A fonó- és szövőipar kifejlődése és hanyatlása.

(Folytatás és vége.)

A statisztikai kimutatásokból tudjuk ugyanis, hogy jelenleg Franciaországnak 6.250,000 orsója, 200,000 kézi és 80,000 gépszövőszéke, Szászországnak 620,000 orsója, Oroszországnak 1.600,000 orsója, Ausztriának 1.560,000 orsója, 20,000 gép és 65,000 kézi szövőszéke csak pamut szöveteket készít, de ha még tovább fűrészszük, azt találjuk, hogy az európai összes szárazulaton 52 millió orsó évenként 15 millió mázsa gyapotot dolgoz fel szövetnek, és ebből mi magyarok, a kik egy szál fonalat sem készítünk, évenként 7 millió forint árút vásárlunk be, mint tiszta pamut szövetet de nem csalódom, ha azt mondom, hogy 3—4 millió árút még bevásárlunk lengyoles képében olyant, a melynek fele sem lenből készült, hanem csak lenszálakkal kevert pamutból, sőt mi több gyapjúszőveteink is annyira hamisítva vannak már pamut szákkal, hogy maholnap alig mer a jóra való kereskedő jótállni a legdrágább gyapjúszővetért is, hogy valódi, miután a vetelő szál, ha 100 közül 90-nél nem, de 80-nál bizonyosan pamut szál, és ennek felismerése annál inkább érdekünkben áll, mert a gyapjúszőveteiket, valamint a tisztának nevezett lenvásznat is elég drágán megfizetjük, és így méltán meg is követelhetjük, hogy a pamuttól mentek legyenek.

A selyem, gyapjú, gyapot, len, kender és más szőhető szálak biztos felismerését két úton eszközölhetjük, nevezetesen nagyítóüveg (mikros-cop) alatt, és vegyi úton.

A természettudományok ma már azon fokon állnak, hogy egy szem keményítőről meg tudjuk mondani, valjon tisztabúza, rizs vagy burgonyából való-e az, még határozottabban meg tudjuk mondani, hogy egy előttünk fekvő rost milyen növénynek képezi alkatrészt, még akkor is, ha az szövetté, vagy bármily gyártmányú idomított át, így a nagyítóüveg alatt képek vagyunk kimutatni, hogy e vagy ama szövet mennyi gyapjú és mennyi pamut, vagy mennyi selyem és mennyi pamut keverékéből készült, mert a gyapjú a nagyítóüveg alatt ilyen pikkelyes szálnak, a selyem ilyen hengeres sima szálnak, a len ilyen csöves bütykös szálnak, a gyapot vagy pamut ilyen szalagidomú szálnak tűnik fel, melynek két széle vastagabb, közepe felé vékonyabb, a kender szála még laposabb és helylyel közzel bütykös s a végükön hasadt szálát tüntetnek fel, míg a csalán szála sokkal durvábbak és bütykösek stb. stb.; ezen az úton képek vagyunk minden növényt egyetlen egy rost szálából megismerni.

Hasonló könnyűséggel tudjuk meghatározni különböző rostok minőségét vegyi úton is, mert ha a gyapjút, selymet, lent és pamutot olyan festő-estüilleng oldatba mártjuk, mely fél lat estüilleng-nyókér és 6 lat 94%-lékú borszeszből készült bele-mártjuk, akkor a gyapjú és selyem mosás után fehér lesz, a len narancs sárga, a pamut pedig egyszerű sárga lesz; ha pedig ugyanezen anyagokat fuchsin (egyik neve az anilin festékeknek) oldatba mártjuk, akkor a gyapjú és selyem állandó vörös színt nyer, a lenszövet szintén vörös lesz, ha szalamia-só oldatba mártjuk a pamut pedig vörös lesz, de ha szalamia-só oldatba mártjuk elveszti színét.

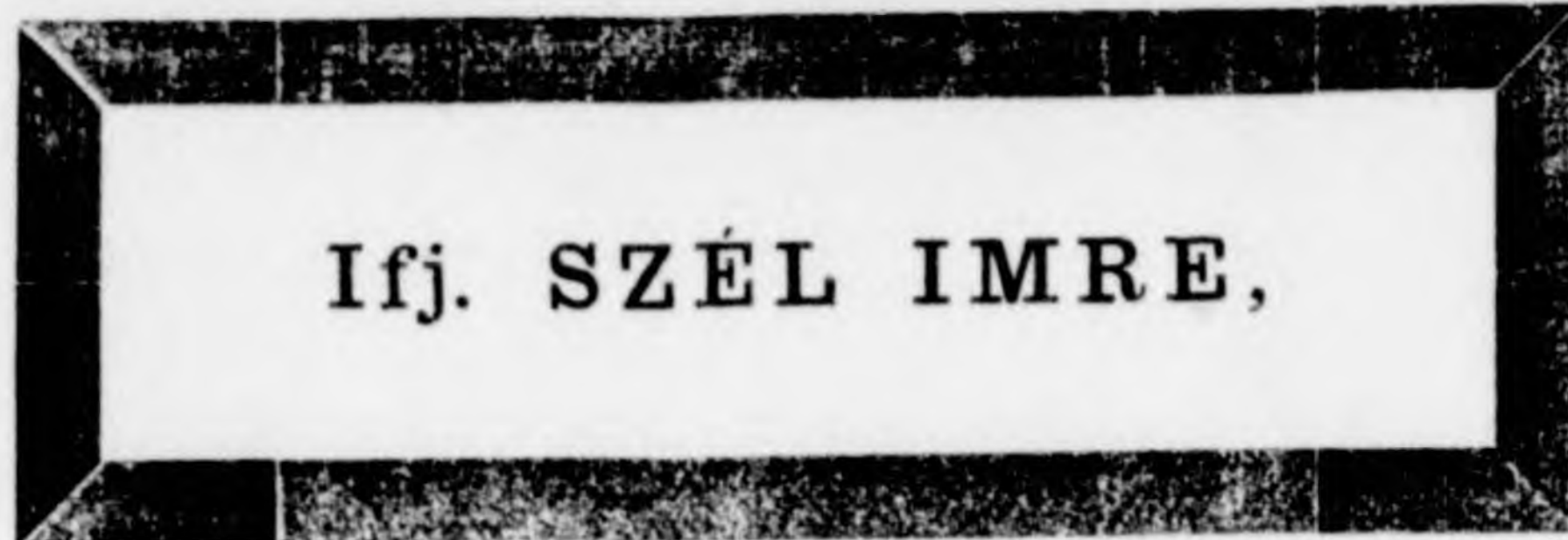
Ezen kívül van még a vegytanban számtalan szer, mely az egyik szálát feloldja, a másikat sértetlenül hagyja, az egyiket megfesti, a másikat nem és így egyik vagy másik úton mindig biztos tudomást szerezhetünk magunknak arról, hogy a szövet csakugyan olyan szálakból van-e szöve, mint a milyen néven a kereskedésben előfordul. De még egyszerűbben lehet a pamutot a lentől megkülönböztetni, mert ha a lenből és pamutból készült szövetet repce- vagy faolajba mártjuk, s azután itatós-papír között jól kinyomjuk, akkor a lenszála átlátszókká lesznek, a pamutszála pedig átlátszatlanok maradnak s így könnyen megmondhatjuk, mennyi a len és mennyi a pamut az illető szövetben.

Nagyon kitűnő vívmánya a szövetgyártási vegyésznek az, hogy a szöveteket elérhetlenné tudja tenni, és pedig a legegyszerűbb módon, mi által a könnyű szövetekből készült öltönyöket viselő szépneműt a legkínosabb fájdalmakkal járó égési sebektől és a megégni által bekövetkező haláltól megóvjá, hogy mennyi áldozata lett már a könnyű ruhák meggyulladásának, azt e helyen elősorolni legkevésbé sem látom szükségesnek, mert azt már két év előtt egész terjedelmében közöltem a „Kecskeméti Lapok“ hasábjain, itt még a csak a módot akarom röviden fölemlíteni, hogy miként lehet bármely szövetet, ha nem is végképen elérhetlenné

tenni, de legalább a lángra lobbanás ellen tökéletesen biztosítani.

E célra legjobb sikerrel használhatók; a farkasnyál savas szikeny és a kénsavas ammoniak, ha a farkasnyál savas szikenyből 1 fontot 6 font vízben feloldunk, s ezen oldatba a keményített és kékített ruhát bele áztatjuk s azután kivasaljuk, biztosak lehetünk, hogy ezen ruha bármily szerencsétlenségbe jusson is, lángra soha nem lobban, és így az életet veszélylyel soha nem fenyegeti. És én a legmelegebben ajánlom e biztosítási módot mindazon hölgyeknek, kik a bálakba vagy más mulatságokba muszálin, tartatán és más efféle könnyen lángra lobbanható ruhákban mennek, hogy legalább az alsó szoknyákat és a felsőnek vászon béllését ilyenmő oldatba mártás által biztosítsák a legborzasztóbb veszély ellen.

ÚJDONSÁGOK.

Ifj. SZÉL IMRE,

városunk földbirtokosai és gazdaközönségének egyik disze, a hön szeretett férj, apa, fiú, testvér, jó rokon s önzetlen jó barát nincs többé, élte legszebb idejében, a tetterő valódi teljében, 34 éves korában ragadta ki szerettei köréből rövid betegség után a halál. Ismét egy szomorú tapasztalat, hogy a kérelhetlen halál sem ifjúságot, sem életerőt, sem rokoni s baráti köteleket nem tekint áldozatainál. Mit ér a szorgalom, küzdelem, mit a szeretet s a viszont szeretetés, ha egy rövid óra véget vet a legmunkásabb életnek? És mégis meg kell rajta nyugodnunk, mert a sors úgy akarta. Ámde mi a fájdalom súlya alatt hijába keresünk vigasztaló szavakat a bánat enyhítésére; sok idő és a sors akaratán való uengnyugvás kell ahhoz, hogy a vérző sebek behegedjenek, a méltó fájdalmak enyhüljenek! A közrészvét s mélyen átértett keserv rég nyilvánult oly megható alakban, mint elhunyt jó barátunk gyászos temetésén, kit a város minden rendű és rangú osztálya kísért az örök nyugalom helyére. Pihend esendesen ifjú barátunk örök álmomat, nekünk pedig s szeretteidnek, kik nem tudunk megnyugodni hirtelen távozásodon, legyen jó emléked örökre szívünkbe vésvé! Isten veled!

— **A független szabadelvű-párt** f. hó 1-én tartotta meg tisztújító közgyűlését, melyre szép számmal jelentek meg a párt tagjai. Alelnök előterjesztvén jelentését a pártélet jelentősebb mozzanatairól, hangsúlyozva a párt álláspontját, a mely a független szabadelvű czimnek tökéletesen megfelel s felhívja a közgyűlést az új szervezkedésre. A párt volt tisztviselői nevében is az elnök lemondván, a tisztújítás a következőképen ejtett meg:

Elnökül Főrián Károly választott s az a lelkes ragaszkodás, mely a párt részéről irányában tanúsított, midőn többszörös ellenzése dacára is egyhangúlag az elnöki állás betöltésére felhivatott, bizonyosággal szolgált arra, hogy nem csökkenő bizalommal viseltetik irányában a párt, a mely bizalom ösztönül szolgálhat arra, hogy a közügyek s a pártélet által részére kijelölt szerep betöltésében jövőre is azon buzgalom- és lelkiismeretességgel járjon el, mely eddigelé is működését jellemző. Alelnökül lelkes óvátiók mellett Katona Zsigmond választott meg újra. A felső-kerületben elnökké dr. Horváth János, az alsóban dr. Tassy Pál választott meg. Kerületbeli alelnökkül dr. Szeless József, dr. Dékány Ráfael, Zombory László és Gyenes Imre választottak meg. A párt jegyzőül Diószeghy József és B. Kiss József lettek megválasztva.

— **Népgyűlést** tart ma vasárnap, f. hó 8-án a reform. egyház hitközsége, reggeli istentisztelet után a Collegium nagytermében. A gyűlés tárgya a helybeli jogakadémia miként leendő további fenntartása. Az ügy fontossága mindenestre megérdemli az egyház híveinek érdeklődését s komoly beható tanácskozását, melynek alapján egy ősi, úgy városunk mint a protestantizmus történetében egyaránt nevezetes intézmény sorsa felett fog dönteni. Felhívjuk azért a hívek figyelmét e népgyűlésre, hogy tömeges megjelenésük által igyekezzenek az ügy fontosságához méltó határozatokat hozni.

— **A kecskeméti evang. ref. főgymnasium** tanári testülete a következő sorok közlésére szólította fel szerkesztőségünket: „Alolított tanári testület megbotránczóással olvasta a fővárosi lapok némelyikében, a „Pesti Hírlap“ által világgá bocsátott s egyik kartársunkat Parragh Gedeont célzatosan rosszakaratúlag sértő közleményt. Midőn e nemtelen támadástól undorral fordul el, meg nem állhatja, hogy bámulatát ne fejezze ki azon könnyelműségen, melylyel a fővárosi lapok az ilyen mélyen sértő rágalmakat terjeszteni serénykednek. Fölkérjük tek. szerkesztő urat, hogy tanártársunk és a józan sajtó érdekében fentebbi sorainkat becses lapjában közzé tenni sziveskedjék a rágalmozó hirt közlő fővárosi lapok könnyelműségének szigorú megrovásával.“ Közöljük e sorokat változtatás nélkül, ámbár fájdalmasan esik tudnunk, hogy ezzel az okozott bajt el nem hárihatjuk. A mi a könnyelműség megrovását illeti, szívesen megtennők, ha annak sikerét remélhetnők. Éveken keresztül észleljük már, hogy a fennebihez hasonló alaptalan hírek mint vidéki közlemények fővárosi lapokban napfényt látnak, s hogy különösen városunkat illetőleg gyakran teljesen valótlán közlemények jelennek meg. De ez megesik másutt is, s azért e miatt nem ütünk zajt; de minden esetre vár méltán több ovatosságot az olvasó közönség oly hírek közlésénél, a melyek alávaló hazugságok s egy tudományos ember reputációját végkép tönkre, őt nevetségessé tehetik.

— **Gyászhir.** Garaczi Pál öreg renden levő jó módú polgártársunk 60 éves korában elhunyt. Id. Marton Józsefné sz. Laczi Erzsébet hosszas szenvedés után meghalt. Béke hamvaikra!

— **Horváth Döméné** ő méltóságát, a városi nőegylet érdemdús és buzgó elnökét közelebb azon kitüntetés érte, hogy belügyminiszter úr ő n. mélt.

TÁRCZA.

Egy nap Szegeden.

A márcziusi katasztrófa óta az egyenes vasúti közlekedés meglévén szakadva Kecskemét és Szeged között, csak nagy fáradsággal és költséggel juthatott vidékünk őszinte részvételt viseltető közönsége a szerencsétlenség színhelyére, hogy saját szemével győződjék meg azon hajmeresztő események valóságáról, melyet a hírlapok legrészletesebb vésziratai sem voltak képesek úgy ecsetelni, hogy azokból a képzetet a valót megközelítő képet tudott volna alkotni.

Sokat, nagyon sokat olvastunk a testvér város szerencsétlenségéről, és hittük a mit olvastunk; mert meg voltunk győződve, hogy nem lesz oly vakmerő tudósító, a ki egy nemzet fájdalmát készakarattal kívánja sokszorozni akkor, midőn azt az alig elviselhető csapás úgy is a legmagasabb tetőpontra emelte, de mégis megvolt résztvevő szívünknek azon enyhítő balszámkét ható reménye, hogy a szerencsétlenség első pillanatának borzadálya talán mégis túlzásra ragadta egyik-másik tudósítót; most azonban, harmadfél hónap után, midőn a legerélyesebb intézkedések és az emberi erőt fölülmuló tevékenység már láthatlanná tette az öldöklő halál nyomait, és eltakarította útból a bőszihar által összehalmozott romtorlaszokat, elveszett ez egyetlen reménységünk is; mert a helyszínen tett személyes tapasztalat azon meggyőződést érlelé meg bennünk, hogy a tudósítások nemesek túlzottak nem voltak, de a valót sem adhatták elég hiven; mert

azt a pusztulást, azt a veszedelmet, mely Szegedet semmivé tette, csak akkor lehet érezni és egységképpé alakítani, ha az ember maga látja, és az egyes részleteket mélyen gondolkozva megfigyeli, de leírni, vagy épen hiven leírni halandó nem képes.

Ezeket előre bocsájtva én sem ígérem, hogy Szeged jelenlegi állapotát fogom ecsetelni, mert erre erőm és időm kevés van, én csak azt ígérem, hogy a mit egy nap tartama alatt láttam és tapasztaltam, hiven fogom tolmácsolni.

A szegedi testvérek iránti rokonszenvtől és a kíváncsiságtól sarkalva május hó 25-én a reggeli vaspálya vonattal útra keltem, s mivel a szerencsés véletlen úgy akarta, egy igen kedves társasággal kerültem össze a kocsiban, minek folytán, dacára a sajátságos izgatottságnak, mely a kedélyeket mint valami varázserő uralta, élénk társalgás fejlődött, itt-ott a belvizek szokatlan sokasága vonta magára figyelmünket, majd a gabonák állása fölött történt eszmecsere, majd a félegyházi vásár kiterjedtsége képezte a beszélgetés tárgyát; míg végre a szatymázi állomásra történt megérkezés mint varázsütés eltörült minden látni valót a vidéken, s az összes figyelmet a pályamű új építményére összpontosította.

A mint a szatymázi állomásról elindult a vonat, mindenki az ablakokhoz iparkodott jutni, s egyik a másikat felváltva bújt ki teste felső részével a nyitott ablakon, hogy megbámulja a vasúti társulat csodaszzerű munkáját, az új pályát, melynek mintegy 10—15 percnyi haladás távolra az alapját csupasz fenő ezölöpökre épített vágány képezi.

Reám nagyon megható látvány volt mindjárt a szatymázi állomáson túl, hogy négy halász kerítő hálóval halászott a töltés melletti kaszálón, hol

most esztendeje még vidám báránnyal ugrándoztak, s a mint az állomástól tovább haladt a vonat Szeged felé, mindig tágabb és tágabb lett a vízhatára, míg végre az Öthalom táján egy beláthatlan tengerré szélesedett, melynek közepéből az Öthalom tetején egy nemzeti lobogó jelzé, hogy ott hol emberemlékezetet meghaladó idő óta aranykalász rengett a rónaságon és kényelmesen heverve kérdőz marhacsorda delelgetett, most a teherszállító nagy gőzhajók horgonyoznak, várva a földhordó uszályok földdel való telehányására, hogy azokat a szegedi és szomszéd községek gazdaközönségének véres verejték között de biztató reménnyel vetett gabonái fölött az úgynevezett nyúlgyatra szállítsa, melynek befejezésétől van föltételezve a városban respedő víz kiszivattyúzásának megkezdése, s melyeken sem ünnepet sem vasárnapot nem tekintve, ezer meg ezer munkáskéz dolgozik.

E szokatlan siktenger láttára, melynek egyhangúságát csak néhány összeomlott ház kimeredő gerendája vagy egy-két a vízből alig kilátszó baromitató-kút gémje zavarja meg, elkomorul az utazó kedélye annyira, hogy a valódi nyomor színlhelyéhez való közeledés által fokontként feltűnő jelenségek már meg nem lepik, hanem csak levertebb teszik, s midőn a szegedi temető környékén látja a vizen úszó rozszant bútorokat és gyermek hullát magában hordó koporsót, s a ledöledezett síremlékeket, ezeket már mint természetes következményeit tekinti a féktelen ár működésének, s hogy azok miért rem takarítottak el, vagy miért nem rendezettek már annyi idő óta, e kérdésekre néma bár, de kézzel fogható választ nyer, a mint a szabadalmazott osztrák vaspálya udvarát elhagyva a töltésre ér, és a város felőli lapályra tekintve

tósága a főispán úr útján levélben köszönetet és elismerését fejezte ki neki a boszniai harcok segélyezése körül szerzett érdemeiért. Ugyan ily elismerés fejeztetett ki már előbb a négyesületnek is.

— **A r. kath. gymnasium** növendékei f. hó 5-én tettek nyilvános vizsgálatot a szavalat-, zene- és mű-énekből. Az érdekesen összeállított műsorozat, de azon élvezet, melyet a r. kath. gymnasium növendékei ily alkalomkor nyújtanak szokott, az idén is nagy számú díszes közönséget gyűjtött össze. A megjelent szülők s a tanúgy barátainak várakozása nem maradt betöltetlenül, mert az ének- és zenekarok jól egybeválogólag működtek. Legnagyobb érdeklődést tanúsított a közönség a műsorozat azon számai iránt, mely a kis zenekar által volt betöltendő. A kis zenészek jól megállták helyüket, s a taps, melylyel a közönség fellépésüket jutalmazta, biztatóul szolgálhatott arra, hogy maradjanak hűk hangszereikhez, a melyek évről-évre j. bban fognak nekik engedelmeskedni. Legjobban tetszett a „Dal-csokor“, mely legkorrektebbül s így leghatásosabban is volt előadva. Szépen sikerültek a szavalatok is, de nem mulaszthatjuk el, hogy egy jóakarátú megjegyzést tegyünk. Nem helyeselhettük egyáltalán azt az ildomtalan szokást, hogy a szavalót megújazzák s ez újra kilép s újra szaval. A szavaló nem színész és az ilyesmit a színészek sem engednek meg elsőrendű színházakban. De eltekintve ettől, az ildomtalan szokás abbahagyását javallja az a körülmény is, hogy a szavaló a második szavalmányt mindig kevesebb tanulmány és átgondolással adja elő, mi csak rontja azon hatást, a melyet az első szavalmány által elért. A vizsgálatot a pályakérdések eredményének kihirdetése zárta be. A szülők s a s a tanúgy barátai elégedetten távoztak a vizsgálatról, jó emléket vivén magukkal.

— **Csolnoky Ferencz** érdemes s többszörösen kitüntetett iparosnak Sz.-Fehérvárott a kiállítás elnöke maga jelölte ki a szekrényt, hova a kiállításra küldött tárgyai elhelyezendők voltak.

— **Uj czigányok.** A működvelő zenekar tagjai a mult szerdán csoportosan menvén hangszereikkel a takarékpénztári palotába, egy asszony kérdeztetvén azoknak kiléte felől, egyszerűen azt felelé: valószínűleg új czigányok.

— **A pályaudvarba** kilépési jegyek váltandók nálunk is. Ha a vasút-társaság ilyen II-od rendű állomásokon is szükségesnek tartja ezt, úgy a közönség joggal megkívánhatná, hogy a várótermek is kellő komforttal rendeztesse be.

— **Egy idő óta** városunkban több rokkant katonára jár, szomorúan emlékeztetve a boszniai expedítorra.

— **A vasúti sétány** kioszkjában a multkor bál volt, melyre a 2-ik népzene-társaság volt megfoglalva, de miután az 1-ső népzene-társaság a szerencsétlen fehérvári szerencsepróbálás után időközben visszaérkezett, az lett megfoglalva. Ebből per lett s miután a bagatellbíró előtt nem lett kellőleg kiszolgáltatta az igazság, a két banda tagjai egymásnak szolgáltatták ki az igazságot, de hogyan?

— **A helyi állami főreáltanodára** jeles növendékei szorgalmának megjutalmazására és önmunkásságának emelésére eddig a következő adományok érkeztek be: Nagyságos Bogyó Pál apát úrtól 7 ezüst forint, t. Dömötör Sándor kir. közjegyző úrtól 6 ezüst forint; nagyérdemű Fischmann rabbi óhívé-tora-

egylettől 5 frt; t. Dólkány Ráfaelné úrnőtől 5 frt; valakitől 1 drb. 10 frankos arany.

— **A helybeli reform. lyceumban,** a tanévet bezáró vizsgák rende következőleg állapított meg: Június 16-tól 18-ig a magán tanulók és írásbeli érettségi vizsga; 23. és 24-én szóbeli érettségi vizsga; 19-től 21. délelőtt és délután, úgy szinte 25—28-ig a többi hét osztály közvizsgálata; 22-én délelőtt a gyorsírás és francia nyelv vizsgálata; délután a műének-, zene-, szavalat- és tornaszatból. 29-én délelőtt istenitisztelelet után, az értesítők és jutalmak kiosztásával a tanév bezáratik.

— **A helyi állami főreáltanodában** az évi vizsgálatok folyó hó 10-én kezdődnek minden hitfelekezet vallástani vizsgálatával. Ezt követi: 11-én d. e. VII. oszt. mennyiség-, mértan- és földrajzból; d. u. IV. oszt. földrajz-, történelem- és természet-tanból. 13-án d. e. I. oszt. mennyiség-, mértan-, terményrajz- és földrajzból; d. u. VI. oszt. magyar-, német- és francia nyelvből. 14-én d. e. II. oszt. mennyiség-, mértan-, terményrajz- és földrajzból; d. u. V. oszt. mennyiség-, mértan- és vegytanból. 16. és 17-én szóbeli érettségi vizsgálat. 18-án d. e. V. oszt. magyar-, német- és francia nyelvből; d. u. VI. oszt. történelem-, földrajz- és terményrajz-ból. 19-én d. e. III. oszt. mennyiség-, mértan-, természet-tan- és földrajzból; d. u. IV. oszt. magyar-, német- és francia nyelvből. 20-án d. e. VI. oszt. mennyiség-, mértan- és vegytanból; d. u. VII. oszt. természet-tan-, terményrajz- és vegytanból. 21-én d. e. I. oszt. magyar-, német nyelv- és történelemből. 23-án d. e. II. oszt. magyar-, német-, francia nyelv- és történelemből; d. u. V. oszt. földrajz-, terményrajz- és történelemből. 24-én d. e. IV. oszt. mennyiség-, mértan- és vegytanból; d. u. III. oszt. magyar-, német-, francia- nyelv és történelemből. 25-én d. e. VII. oszt. magyar-, német-, francia nyelv- és történelemből. — A vizsgálatok naponta reggeli 8, délután 2 órakor kezdődnek. A rendkívüli tantárgyak közül: a latin nyelvből f. hó 8-án reggeli 11 órakor; a gyorsírásból 22-én reggeli 10 órakor, a tornázásból pedig ugyane nap délutáni 5 órakor fog a vizsgálat megtartatni.

— **A kegyestanítórendi főgymnasiumban** f. évi június hó 11-ikétől 29-ig tartandó vizsgálatok rendje. 11-én délelőtt hittan 7, 6, 5, 4, — délután 3, 2, 1. oszt. 13-án mennyiség-tan és természet-tan 7, 3. oszt. 14-én mennyiség-tan és vegytan 4. oszt. 16-án mennyiség-tan és vegytan 6, mennyiség-tan 2. oszt. 17-én mennyiség-tan 5, földrajz és természetrajz 1. oszt. 18-án magyar, latin, görög, német ny. 7, magyar, latin, német ny. 4. oszt. 19-én magyar, latin, görög, német nyelv 6, magyar, latin, német ny. 3. oszt. 20-án magyar, latin, görög, német ny. 5, magyar, latin, német ny. 2. oszt. 21-én magyar, latin 1, történelem 7. oszt. 23-án történelem, természetrajz 6, történelem 4. oszt. 24-én történelem, természetrajz 5, földrajz, történelem 3. oszt. 25-én földrajz, természetrajz 2, mennyiség-tan és rajzoló mértan 1. oszt. 26-án francia ny., 27-én rajz 4, 3, 2. oszt. 28-án zene és ének a kezdőknl. 30-án reggel „Te Deum.“ — 18-án délután 6 órakor testgyakorlat 7, 6, 5, 4. oszt. — 19-én délután 6 órakor testgyakorlat 3, 2, 1. oszt.

— **A helybeli jogakadémián** az első és második alapvizsgák, úgy szintén a jog- és államtudományi

államvizsgák folyó hó 16-ikától 30-ikáig fognak megtartatni.

— **A „Kecskeméti iparos ifjúsági önképző- és segélyező-egylet“** folyó évi május hó 25-én rendezett táncvizsgálattal egybekötött színi előadásán bejött összesen 108 frt 50 kr., kiadás összesen 84 frt 44 kr., tiszta jövedelem 24 frt 6 kr., melynek fele része 12 frt 3 kr. a szegedi árvizkárosultak javára beküldetett.

— **A „polgári iskolai országos tanító-egyesület“** választmánya a bankok, hitelintézetek, takarékpénztárak, gyárak, vasútak, nagyobb szabású kereskedelmi és ipar-üzletek tulajdonosait, főnökeit, illetőleg igazgatóit fölkéri, hogy, ha a comptoir-tudományban, a könyvvezetés- s váltóismeretben, a jog- és nemzetgazdaság elemeiben, a technologia és chemiában, a polgári kereskedelmi és banküzleti számításokban, a magyar, német, (kivételesen francia és angol) nyelvben elméletileg és gyakorlatilag kellően képzett praktikánsokra volna szükségök, jövőre ezen ügyben egész bizalommal forduljanak a fentnevezett egyesület választmányához, mely kötelességének fogja tartani, minden egyes esetben az üzlet minőségének megfelelő szakismertekben kitűnt, szorgalmas és jó magaviseletű ifjút, ki a polgári iskola mind a hat osztályát elvégezte, ajánlani. Minthogy pedig a magyarországi polgári iskolák szervezete és célja nem igen ismert, szolgáljon némi tájékozással a következő: A polgári iskola épen úgy, mint a középtanoda (gymnasium és reáliskola) első osztályába csak azon tanulókat veszi fel, a kik az elemi iskola négy alsó osztályát sikeresen végezték vagy felvételi vizsgálaton megmutatják, hogy a polgári iskolában szükséges alapismeretekkel teljesen birnak. A felvett növendékeket hat éven át, magasabb képzettségű szaktanároknak, mindazon tantárgyakban kimerítőleg oktatják, a melyek a gymnasium- és reáliskolában előfordulnak; azonban más czéllal, mert, míg azok a magasabb tudományosság és műveltség (egyetem, műegyetem) előkészítő iskolái, a polgári iskola az egyes tudományokból szerves összefüggésben részint azon ismereteket közli a tanulókkal, a melyek az ipar-üzlet, kereskedelem és földművelés terén hasznosoknak és czélszerűeknek bizonyultak be s fognak bebizonyulni, részint azon ismereteket, a melyeket a jelen társadalom, a művelt középosztály megte-remthetése szempontjából, mindenik politikai jogokkal felruházott állampolgártól joggal megkövetelhet. Lássuk azonban részletesen, mit tanulnak a polgári iskolai tanulók, azaz tulajdonképen mik tanítatnak a polgári iskolában: a) a hazai és modern culturnyelvek; b) a számtan; c) a könyvvezetés; d) a mértan és rajza; e) a természet-tan; f) a vegytan; g) a természetrajz; h) a vegyi és gépi technologia elemei; i) a nemzetgazdaság, az ipar, kereskedelem és váltójog elemei; k) az angol és német szépirás folyó és ronde betűkkel.

IRODALOM.

— A következő előfizetési felhívást kaptuk ily című munkára: „A tűzoltás népszerű könyve“ kisebb mezővárosi, falusi és pusztai lakosok használatára írta gróf Kreith Béla. A tűzoltást népszerűen tárgyaló munkánk máig nincsen

látja, hogy mily biztosan és gyorsan surran el a sajka egyik-másik békés polgár háza fölött, melyben még 3 hó előtt a családi boldogság és megelégedés honolt, most pedig a siri esend vagy legfellebb egypár halacska ütötte fel benne tanyáját, s bámulva nézi az ő hazájában soha nem látott szokatlan tárgyakat, melyek most környezik.

E választ megértve s az élet gyarlóságai, s a lét bizonytalansága fölött töprenkedve követtem én is szótlánul a nálamnál jártasabb úti társaimat, kiknek barátságos kalauzolásával eljutottunk végre a barátságos hajlékba, melynek lakói ritka magyar vendégszeretettel és megbeszélhetlen barátsággal fogadván bennünket, azonnal megvendégeltek.

Ebéd után 2 órakor felültünk n.-tisztelű kegyesrendház sajkájára a kúszób előtt, hol mintegy 4 láb széles száraz tér van, s a ház ritka barátságú néhány tagjának kalauzolása mellett, felváltva evezve, megindultunk az Egyháztéren át a Segítőboldog-asszony-útczába, melyben most egy lábbal magasabb víz volt mint 866-ban.

Végig haladva az egykor oly népes és csinos 560 öl hosszú útczán, alig találtunk házat, mely még csak félig meddig lakható állapotban volna; mert igaz, hogy a nagyon szilárd alapra épített házak, mint például Pálfi polgármester úré, szilárdul ellentálltak a bős elemnek, de mi haszna, ha a víz oly magasan áll bennök, hogy a sajka csak ügygyel-bajjal fér be a kapu ivezete alá, s a fényesen bútorozott szobákban is 3—4 láb magas víz van; az útcza bal oldalán, a Tisza felé még csak áll egy pár jól készült épület, de a jobb oldalon már csak romok közül látszanak ki a bennszorult bútorok, ezt tapasztaljuk például a csaknem rég épült tanító-képezde épületénél, hol a zongora

és más részint összezúzott, részint szétázott bútorok úszkálnak a vízben s a falaknak csak egyes részei állnak fenn.

Ily szomorító látványok között jutottunk el a Baráttérre, melyen a fejedelmi templom és a Ferenczrendiek terjedelmes zárdája áll. Maga a templom és zárda, az épület által kerített belső kerttel, 1700 □ öl tért foglal el, míg az épületeket környező kert mintegy 6 holdra becsülhető terjedelemmel bír, de csak magasabb fájainak koronája látszik ki a vízből.

A templomnak csak a kórusára és a szerzetesek felső imahelyére lehet bejutni, mivel a templomban magában 5 lábnál magasabb víz van, mely a főoltárt is ellepte, s a szőszék fenekét érinti, a hívek számára készített padok, gyóntató székek és a sekrestye bútorai mind a vizen lebegnek. A zárdába csak csolnokon lehet bejutni és pedig egyik oldalon a folyosóra, melyben belül a kövezet fölött 4 láb víz van, s ezen előhaladva jutottunk el az emeletre vezető fölépcsőhöz, a zárda felső folyosóján és a templom kórusán menekültek vannak beszélgetve s a tiszteltre méltó házfőnökön kívül, ki a házat a legnagyobb veszélyben sem hagyta el egy pillanatra sem, csak egy szerzetes atya, egy frater és a legszükségesebb szolgazemélyzet lakja e rengeteg épületet.

Valóban borzadály lepi meg az embert, ha látja, hogy ott hol előbb ájtatos szerzetesek kara és buzgó hívek zengedeztek az Isten dicsőségére, most békák úszkálnak és kurutyolnak rémes hangokon.

Megengedi a tisztelt olvasó, hogy e pontnál egy kissé tovább időzzünk, mert nem hallgathatom el megemlítés nélkül, hogy ez azon nagyszerű feje-

delmi templom, melynek szentélyét és társházát dicső emlékeztető Mátyás királyunk építtette 1465-ik évben, részint ama kegyelettel vezéreltetve, melylyel e szerzet iránt, melynek egyik kitűnő tagja Kápisztrán János a király atyjának, Hunyadi Jánosnak leghivebb bajnoktársa volt, részint azon czélból, hogy a Szegeden tartandó országgyűlés alkalmával legyen egy díszes templom, melyben a gyűlést megelőző díszes istenitisztelelet meglehessen tartani, és legyen egy térős épület, mely mind a gyűlések megtartására, mind a főrendek elférelésére kellő számú termekkel szolgálhasson.

Hogy mennyi kegyelettel viseltetett a nagy király e templom iránt, kitűnik a következőkből: azon kívül, hogy a szentélyt és rendházat saját izlése szerint és saját költségén építtette, még egy kitűnő szépségű és műizléssel készített főoltárral is megajándékozta, melyet a boldogságos szűznek egy kitűnő képével díszített, továbbá drága-gyöngyökkel gazdagon himezett saját királyi palástját is oda ajándékozta templomi öltönyül; e fejedelmi palástból később egy misemondó ruha (casula) készítettett, melyen a gyöngyök is mind megvannak, s mely még ma is a legértékesebb ereklyéjé képezi a szegedi társházának, s most ha jól emlékezem a székesfehérvári kiállításon képezi általános bámulat tárgyát, részint mint egyik legrégebb műkincs, részint mint ritka drága darab. A főoltárt elhamvaszták 1525-ben a törökök, a képet pedig, mely sértetlenül mintegy esudálatos módon épségben maradt, daczára, hogy kerete is megégett, még más megmentett drágaságokkal és műkincsekkel együtt elrabolta egy később betörő rabló csapat.

(Folytatása következik.)

s így szerző hézagot pótolni akar e könyvvel. Tartalma: I. kisebb községekben és pusztákban is szervezhető tűzoltóságokról. II. A községi és gazdasági viszonyainkhoz mérten alakult tűzoltóságok részére alapszabály és gyakorlati szabályzat, tervek egyéb tudni valókkal. III. Tűz elleni óvintézkedések községekben és pusztákban. IV. Falun és pusztán is elkészíthető vagy beszerezhető tűzoltó eszközök használati útmutatással. V. Kisebbségi községek és pusztákban is alkalmazható tűzoltási rendszer, teendők tűzvész esetén és a tűz után. — A nagy 8-adrét alakú, körülbelül száz lapra terjedő munka, tűzoltó eszközöket, a velük való bánásmódot és egyéb tűzoltási jeleneteket ábrázoló számos képpel június végén jelenik meg. Ára 1 frt. Gyűjtők 5 példány után egyet ingyen kapnak. Az előfizetési pénzek Gróf Kreith Bélához intézendők. B.-pest, lövész-útea 5. sz.

— A természettudományi társulat által kiadott „Természettudományi Közöny” 117-ik füzetében első helyen Bremnek Budapesten a vándormadarokról tartott előadása közöltetik. E nagyérdékű cikkekre már a multkor felhívtuk az olvasó közönség figyelmét, s itt újlag a legmelegebben ajánljuk. Dr. Hoitsy Pál a nap melegének forrásai ról megkezdett cikkéhez irt befejező közlemény a füzet második cikke. Révész Samu Jamin nyomán a harmadik történetéről és szerepéről ir. Az apróbb közlemények az állattanból, élettanból, mezőgazdaságtanból, növénytanból és természettanból vannak véve. Kiváló figyelmet érdemel a gazdaközönség részéről a különböző országbeli kukoriczák chemiai alkotásairól, továbbá a levelek physikai működéséről irt cikkecske. Levélsekrény, meteorologiai és földdelejtességi följegyzések Budapesten 1879. ápril hónapban zárja be a füzetet.

Kimutatás

a kecskeméti pénztárak május havi forgalmáról.

Takarékpénztár.

Bevétel:

Pénztárállás ápril 30-án	3,781	frt.	66	kr.
Betételek után	44,072	„	78	„
Különbféle díjak után	209	„	72	„
„ kamatok után	8,407	„	21	„
Kölesön visszafizetések:				
Váltók után	164,900	„	96	„
Magán váltó kézi zálog	5,782	„	—	„
Ingatlan jelzálog kölesön	19,410	„	—	„
Váltó viszleszámít.	37,410	„	—	„
Egyleti ház-jövedelem után	419	„	97	„
Kohn-ház	95	„	—	„
	284,489	frt.	30	kr.

Kiadás:

Visszatiz. betét és tők. kamat	54,262	frt.	17	kr.
Kifizetett folyó kamat	544	„	33	„
„ viszleszám. és réritett kamat	480	„	13	„
Kölesönök: váltókra	177,034	„	70	„
Magánváltó kézi zálog	6,860	„	—	„
Ingatlanra	15,850	„	—	„
Igazgató t. díj, tisztviselők és szolga fizetése	490	„	—	„
Üzleti költség	357	„	47	„
Osztalék	480	„	—	„
Kohn-ház javítás	650	„	—	„
3% államilleték a mult havi folyó kamat után	21	„	30	„
Jövedelmi adó	850	„	—	„
	257,880	frt.	10	kr.
Pénztárállás május 31-én	26,609	„	20	„
Markovics	284,489	frt.	30	kr.

Kecskeméti Központi Takarékpénztár.

Bevétel:

Mult havi pénztári maradvány	6,003	frt.	36	kr.
Betétek	15,951	„	50	„
Kölesön visszafizetés	250	„	—	„
Fedezett váltók	5,111	„	—	„
Leszámitolás	70,464	„	—	„
Biztosított váltók	300	„	—	„
Folyószámlák	76,411	„	40	„
Viszleszámítás	66,910	„	—	„
Különbféle kamatok	2,563	„	49	„
Különbféle díjak	71	„	35	„
	244,036	frt.	10	kr.

Kiadás:

Biztosított váltókra	500	frt.	—	kr.
Fedezett váltókra	3,927	„	—	„
Leszámitolás (váltókra)	69,920	„	32	„
Betétek és tők. kamat visszafiz.	32,741	„	35	„
Betétek folyó kamata	57	„	—	„
Viszleszámítás visszafizetése	55,137	„	—	„
Jutalék	76	„	11	„
Folyószámlák	75,238	„	74	„
Osztalék	404	„	90	„
Adó	550	„	—	„
Tiszti és szolga fizetés	416	„	66	„
Folyó költség	71	„	93	„
Különbféle kamatok	947	„	26	„
Pénztárkészlet, mint egyenleg	4,047	„	83	„
Auspitz	244,036	frt.	10	kr.

Kereskedelmi ipar-hitelintézet és népbank.

Bevétel:

Pénztárállás április 30-án	5,053	frt.	89	kr.
Kötelezett takarékbetétek után	36	„	—	„
Váltó visszafizetések	125,979	„	78	„
Előleg visszafizetések	360	„	—	„
Folyószámlák után	32,769	„	40	„
Pesti telepítvények után	32,910	„	—	„
Kamatok után	4,751	„	36	„
Díjak után	33	„	35	„
Késelmi kamatok után	7	„	78	„
Átirási díjak után	12	„	—	„
Idegen pénztárjegy számlán	5,000	„	—	„
	206,913	frt.	56	kr.

Kiadás:

Váltó leszámolásra	146,890	frt.	—	kr.
Folyószámlákra	30,483	„	85	„
Időközi kamatok:				
a) pesti telepítvényekre	383	„	72	„
b) folyószámlákra	27	„	42	„
Üzleti költségekre	289	„	30	„
Elnök fizetése	125	„	—	„
Tisztviselők fizetése	249	„	99	„
Osztalék részvényekre	11,648	„	—	„
Osztalék köt. tak. betétekre	161	„	56	„
Függő kamatok köt. betétekre	135	„	88	„
Függő kamatok betéti-lapokra	2,304	„	40	„
Jövedelmi adóra	450	„	—	„
Állami illetékek betétek tők. és kifiz. időközi kamataira	283	„	38	„
Jutalék számlán elnök részére	512	„	70	„
Jut. számlán 3 tisztviselő részére	205	„	08	„
Idegen pénztárjegyre	5,000	„	—	„
	199,150	frt.	28	kr.
Pénztárállás 31-én	7,763	„	28	„
Vajda, könyvelő	206,913	frt.	56	kr.

Tudósítás a kecskeméti hetivásárról.

1879. június 6.

Tisztabúza hektolit. 76—80 kl.	6.25	któl	7.15	krig.
Elegy „ „ 73—75 „	4.55	„	5.20	„
Rozs „ „ 70—72 „	3.74	„	4.16	„
Árpa „ „ 60—62 „	3.41	„	3.84	„
Zab „ „ 36—40 „	2.60	„	2.92	„
Kukoricza „ „ 70—72 „	3.64	„	4.06	„
Köles „ „	3.90	„	4.22	„

Felelős szerkesztő: Dr. BELICZAY JÓNÁS.

Főmunkatársak:

Hornyik János, Dr. Tassy Pál.

H I R D E T É S E K.

Huszonhét éven át jónak bizonyult
Anatherin-szájviz
 Dr. POPP J. G.-től es. k. udvari fogorvos
 Bécs, Stadt. Bognergasse 2.
 Minden más fogvizeknek eleibe teendő mint óvszer a fog- és szájbetegségek ellen, a fogak korhadása és ingóvá válása ellen, kellemes íz- és szaggal, a foghúst erősíti s mint hasonlíthatlan fogtisztító szer szolgál.
 Hogy ezen közkedveltségű s nélkülözhetlenné vált készítmény minden körök által megszerezhető legyen, különböző nagyságú palackokban van, és pedig 1 nagy palack 1 frt. 40 krral, 1 közepes palack 1 frt. 1 krral és egy kis palack 50 krral.
ANATHERIN-FOGPASTA,
 a fogak tisztítása- és épentartására, a kellemetlen bűz és a fogkő elhárítására. Ára egy üveg szelencének 1 frt. 22 kr.
Dr. POPP ILLATOS FOGPASTÁJA,
 a legkitünőbb szer a szájüreget és fogak ápolása és fentartására. Ára darabonként 35 kr.
NÖVÉNYI FOGPOR,
 tisztítja a fogakat, eltávolítja a fogkövet s a fogmáz nyér fehérségében. Ára dobozonként 63 kr.
Dr. POPP FOG-ÓLMA a lukas fogak önképzésére.
ILLATOS NÖVÉNYI SZAPPANOK,
 az arczbőr szépítése és javítására, s minden bőrtisztításhoz ellen jónak bizonyult, lepecsételt eredeti csomagokban 30 krral.
 Szives tudomásul!
 A hamisítástól oltalmazás végett figyelmeztetik a t. cz. közönség, miszerint az Anatherin-szájviz minden palackjának a nyaka védjeggyel van ellátva, (Hygea és az anatherin készítmények czége) valamint azonfelül még minden palack egy külborítékkal van ellátva, mely világos viszonyban a birodalmi sást és a czéget tartalmazza.
 Kapható: Kecskeméten Molnár János, Nagy-Körösön Schefcsik M. és Tarkay C. r., Czepléden Persay A., Fegyverházán Hoffer A. özvegyénél, Szolnokon Boár, Szabad-Szálláson Rosznyay M., Kis-Körösön Gubás gyógyszerész uraknál és Csongrádon a gyógyszerházban.

BILINI
 savanyúvíz.
 Nagymérvű szénsavas szikeny tartalmánál fogva (10,000 súly részletben 33.6339) minden németföldi savanyúvíz között határozottan az első helyet foglalja el, s kitünő hatással bír a vérnek lugany savasítására, sikeresen működik a gyomorégés, gyomorgöres, gyomorhurut, az úgynevezett húgsav, diáthese, fővény, húgy és vesekövek ellen; hasznos szolgálatot tesz a köszvény, idült csúz, idült hólyag- és tüdőhurut, epekövesülés, máj-elzsírosodás, nyálkás aranyér és görvélykór ellen, mint azt Billroth Dittel, Ultzmann, Ivanchich stb. tanárok sokszor eléggé elismerték. De mint felfrissítő s kellemes ital is, bor és cukorral, vagy gyümölcszörppel keverve napról-napra nagyobb tért foglal el a bilini savanyúvíz.
 Főraktár:
Édeskuty L.
 magyar királyi udvari ásványvíz-szállítónál
 Budapesten, Erzsébet tér 7. sz.
 Kapható minden gyógyszertárban és fűszerkereskedésben, úgyszintén vendéglőkben is. 83 (12—3)

Értesítés.
 Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a kaszinói épület előtt reggeli 4 órától esti 9 óráig
bérekocsit
 tartok. — A vasúthoz, nemkülönben a fürdőházhoz való kivitel avagy behozatal 20 kr., házhoz rendelve 50 kr.
 Kecskemét, 1879. május 30.
 Tisztelettel
 87 (3—2) Schnitzer Márton, fuvaros.

Ház- és szőlő-eladás.
 Néh. nemes Ferentzy Gergely úr és neje örökösei tulajdonához tartozó, a 7. tizedben a lovarda- és mezei-útea sarkán fekvő ház, s Széktóiban, az u. n. Ferentzy-hegyen fekvő szőlő kedvező feltételek mellett eladó. Bővebb értesítést ad alulírt közjegyző.
 85 (3—3) **Dömötör Sándor,** közjegyző.

Üzlethelyiség változtatás.
 Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy eddig a róm. kath. egyház épületében levő
„Nagy Pipához“
 czimzett **vegyes kereskedésem**et a dohánytözsdevel együtt **vásári-nagy-útczában** közvetlen az „Olvasókör“ mellett levő saját házamba tettem át.
 A midőn ezt a n. é. közönség becses tudomására hozni kívánom, egyúttal továbbra is becses pártfogásába ajánlvam magam, maradok
 Kecskeméten, 1879. május 28.
 tisztelettel
Fejér István,
 88 (3—2) kereskedő.

Hirdetmény
 Alulírott ezennel közhírré teszem, miszerint f. évi június hó 15-én reggel 7 órakor az 5-ik tized 340. számú lakásomon
22 darab heverő lovat
 elárverezek, — továbbá a pusztaborbási mintegy 215 hold, és a városföldi 50 holdas birtokaimat több évre haszonbérbe kiadom, a bérleni szándékozók fentebb jelzett lakásomon velem értekezhetnek.
 86 (3—2) **Özv. Sztk. Tóth Lászlóné.**